

Yatarak Tedavi Bakım Alan Yaşlılarda Basınç Yarası Prevalansı Nedenleri ve Risk Faktörleri

Neslihan KARTAL¹, Yazile SAYIN²

¹Koç Üniversitesi Hastanesi, Hemşire, İstanbul, Türkiye

²Bezmialem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki bir özel üniversite hastanesinde yatan yaşlı hastalarda basınç yaralanması prevalansını araştırmak, oluşma risklerini belirlemektir ve basınç ülserlerine yatkınlık oluşturan faktörleri değerlendirmektir.

Yöntemler: Tanımlayıcı prospektif kesitsel bir tasarımıdır. Özel bir üniversite hastanesinde yatan yaşlı 382 hasta çalışmanın örneklemini oluşturdu. Etik kurul izni alındı. Çalışma verileri; sosyodemografi tanılama ve sağlık tanılama formu, Braden skalası, NPUAP basınç yarası evreleme sistemi kullanılarak değerlendirildi. Risk faktörlerinin analizi IBM SPSS 28.0 yazılımı kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Ortalama yaş 79.20 idi. Basınç yaralanması olan hastaların Braden skoru 18'in altındaydı. Basınç ülseri olan hastaların toplam prevalansı %30.6 ve hastanede basınç yaralanması prevalansı %15.9 idi. En sık yerleşim yerleri sakrum / koksiz ve trochanter / ischium idi. Evre II (%31.6), III ve IV (%24.7) tanımlanan temel basınç yarası aşamalarıydı. Oluşan basınç yaralanmasının tedavisinin değerlendirilmesi, yarısının modern yara örtüleri ile tedavi edildiğini ortaya koydu. İstatistiksel analiz, uzun süreli hastanede yatış, kronik hastalık nüksün, oral beslenme güçlüğü, invaziv girişim sayısı çokluğu, geçmişte basınç yarası öyküsü, mobilizasyonda ve pozisyon değişiminde bağımlılık, inkontinans, 75 ≥ yaş ile önemli ilişki gösterdi. Bu değişkenler risk faktörleri olarak tanımlandı.

Sonuç: Yaşlı hastalar için basınç yaralanması hastanede önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. Yeterli önleme uygulandığında bu sorun önlenebilir ancak yönetimi multidisipliner bir yaklaşım gerektirir.

Anahtar kelimeler: Basınç yaralanması, Risk faktörü, Prevalans, Yaşlı hasta